

Informace ze zdravotnictví Hlavního města Prahy

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hlavní město Praha
1.8.2006

3

Gynekologická péče - činnost v Hlavním městě Praze v roce 2005

Gynaecologic Care - Activity in Branch in the Region Praha in 2005

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru gynekologie v Hlavním městě Praze v roce 2005 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti oboru a o dispenzarizovaných pacientkách pro vybrané diagnózy. Je doplněna také základními ukazateli lůžkové péče ženských oddělení nemocnic.

Summary

Information on health care activity in the branch of gynaecology in the region Praha in 2005 contains data about out-patient care by type of establishment and by districts of the region, data about personnel capacity, gynaecological activity and about patients followed up for selected diagnoses. It is supplemented by basic indicators on in-patient care in hospital gynaecology departments.

Podkladem pro zpracování údajů o činnosti oboru gynekologie je roční výkaz A (MZ) 1-01 pro ambulantní gynekologické ordinace (oddělení, pracoviště), výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu a jeho využití a výkaz L (MZ) 3-01 pro ženská oddělení nemocnic za rok 2005. Výkazy jsou součástí Programu statistických zjišťování ministerstva zdravotnictví za analyzovaný rok. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz (NZIS/Výkazy 2005).

Výkaz A (MZ) 1-01 vyplňuje samostatně každá ambulantní gynekologická ordinace (oddělení, pracoviště) včetně ambulantních částí nemocnic ve všech zdravotnických zařízeních bez ohledu na jejich zřizovatele. Jeho návratnost v roce 2005 byla 94,0 %. Roční výkaz o činnosti ženských oddělení nemocnic L (MZ) 3-01 vyplňuje každé ženské lůžkové oddělení nemocnice a porodnice ve státních i nestátních zařízeních všech resortů. Návratnost v roce 2005 byla 100 %.

Od roku 2005 jsou samostatně kódována oddělení reprodukční medicíny, jejichž činnost byla do roku 2004 sledována v rámci gynekologie. Od roku 2005 je činnost těchto pracovišť sledována samostatně. Péče v oblasti reprodukční medicíny je poskytována ve zdravotnických zařízeních GEST - centrum reprodukční medicíny, PRONATAL, s.r.o., ISCARE I.V.F., a.s., Ústav pro péči o matku a dítě a Všeobecné fakultní nemocnici. Na pracovištích reprodukční medicíny poskytovalo péči 9,10 lékařů a 12,80 ZPBD (součet úvazků včetně smluvních pracovníků). Celkem bylo provedeno 48 972 ošetření u 6 267 pacientů.

Ambulantní péče v oboru gynekologie

V kraji Hl. m. Praha poskytovalo v roce 2005 ambulantní gynekologickou péči celkem 202 zařízení (pracovišť), v nichž pracovalo 290,9 lékařů (součet úvazků včetně smluvních pracovníků) a 381,8 ZPBD (součet úvazků včetně smluvních pracovníků). Nejvyšší podíl zaujímaly ordinace praktického lékaře, představující 87,6 % zařízení a zaměstnávající 73,1 % lékařů a 54,0 % ZPBD.

Nejvíce poskytovatelů gynekologické péče najdeme v okrese Praha 1 a Praha 4 (shodně 10,9 %), dále je to Praha 5 a Praha 2, největší podíl lékařů ale pracuje v Praze 2 (11,3 %), dále v okresech Praha 8 a Praha 4. V převážné míře tu závisí na rozmístění velkých zdravotnických zařízení, která pochopitelně zaměstnávají více zdravotnických pracovníků. Konkrétně ambulantní gynekologická péče v lůžkových zdravotnických zařízeních zaměstnává 21,6 % lékařů v kraji, ale představuje jen 6,4 % ZZ.

Ambulantních gynekologických ošetření bylo provedeno 1 914 097, z toho 19,3 % tvoří preventivní prohlídky. Proti předchozímu roku poklesl počet ošetření o 92 tisíc. Na jednoho lékaře tak v roce 2005 připadlo v průměru 6 580 ošetření, nejvíce na lékaře pracující v ambulantních částech lůžkových ZZ (7 742). Na lékaře ve specializované ambulantní péči ambulantních zařízení připadalo v Praze v průměru 4 254 ošetření. V Praze 4 byl tento počet výrazně překročen, neboť ve specializovaném zařízení pro onkologickou prevenci byla vykázána všechna ošetření, nejen provedená lékařem. V ordinacích praktického lékaře gynekologa bylo provedeno 71,2 % všech ošetření.

Rozložení počtu lékařů a ošetření dle jednotlivých částí Prahy, stejně jako počtů žen užívajících antikoncepci i dispenzarizovaných pacientek, odráží zvláštnost pražských okresů. Ukazatele vztahované k počtu obyvatel (žen) poskytují zkreslené údaje o nemocnosti místních obyvatel a o jejich „zdravotním“ chování. Rušivý vliv má nerovnoměrné rozložení zdravotnických zařízení, hlavně větších, mezi okresy. Zvlášť je to patrné v případě, kdy okres, v němž nemocnice sídlí, má v porovnání s ostatními okresy menší počet obyvatel. Specifická je Praha 1, která se v posledních letech spíše vylidňuje, naopak je tu značné množství i menších zdravotnických zařízení. Tato zařízení navštěvují ženy bydlící v okrese Praha 1, ale i ženy zde zaměstnané, které často bydlí v jiných částech Prahy nebo mimo ní. To se děje i v jiných okresech kraje, což dobře dokumentují následující čísla: počet registrovaných pacientek v Praze v roce 2005 byl 1 240 030, ale počet žen k 31. 12. 2005 jen 615 068. I díky těmto skutečnostem byl počet lékařů na 10 tisíc žen (4,73) v roce 2005 v Praze o 1,85 lékařského místa vyšší než průměr v ČR.

Počet žen užívajících antikoncepci pod lékařským dohledem stále narůstá, hodnoty v kraji Hl. m. Praha se stále drží výrazně nad průměrem celé republiky (63,0 % žen fertillního věku v kraji a 51,0 % v ČR). Vysvětlení vyššího podílu v kraji než v ČR lze najít jak ve výše zmíněné skutečnosti, že zdravotnická zařízení ve značné míře navštěvují ženy bydlící mimo uvedený okres (případně mimo Prahu), tak v modernějším chování žen v hlavním městě. To potvrzuje i podíl hormonální a nitroděložní antikoncepce na užívané antikoncepci - hormonální Praha 91,5 %, ČR 87,6 % a nitroděložní Praha 8,5 %, ČR 12,4 %. Nitroděložní antikoncepce je již několik let na ústupu ve prospěch hormonální, stejný přesun nastal i mezi roky 2004 a 2005.

Počet dispenzarizovaných pacientek narostl o 99 žen na 8 844 v roce 2005. Zastoupení jednotlivých diagnóz vedoucích k dispenzarizaci pacientek se proti předchozímu roku příliš nezměnilo, pořadí diagnóz zůstalo stejné. Počet pacientek, sledovaných pro nejčastěji se vyskytující příčinu prekancerózu děložního hrdla, byl 6 250 (70,7 % všech případů). Druhý nejčastější zhoubný novotvar prsu představoval 8,8 % všech dispenzarizací a 36,1 % ze zhoubných novotvarů.

Činnost ženských oddělení nemocnic

V roce 2005 operovala pražská zdravotnická zařízení 28 521 žen, což představuje 46,4 operovaných žen na jeden tisíc žen. V souvislosti s gynekologickým onemocněním zemřelo 56 žen. Jedná se pouze o úmrtí, ke kterým došlo na ženském oddělení.

Celkem bylo zaznamenáno 15 422 porodů, tj. 53,2 porodů na 1 tisíc žen fertilního věku. Předčasných porodů bylo 1 668, tedy 10,8 % porodů. Jak v kraji, tak i v celé republice došlo k nárůstu počtu porodů, a to nejen v absolutních hodnotách. V Praze se proti roku 2004 zvýšil podíl předčasných porodů, ale i jejich absolutní počet.

Na 12 ženských nemocničních oddělení k 31. 12. 2005 pracovalo 128,7 lékařů a 580,6 zdravotnických pracovníků s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - ZPBD (ve všech případech přepočtený počet - součet úvazků). Průměrný počet lůžek v tomto roce byl 851,3; tedy na 100 lůžek připadalo 14,9 lékařů a 67,5 ZPBD (k 31. 12. 2005). Prostož lůžek činil 1,3 dní na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu, v celé ČR 2,0 dní. Pacientky byly v průměru ošetřovány 4,4 dní a nemocniční letalita (počet zemřelých osob na tisíc osob, které opustily nemocnici) činila 1,1 pacientek.

Zpracovala: Ing. Eva Vlčková

ÚZIS ČR, Krajský odbor HI. město Praha

Karlovo nám. 5, 128 01 Praha 2

tel. 224 923 872

e-mail: vlckovae@uzis.cz, <http://www.uzis.cz>

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
podle druhu poskytované péče a podle území**

1/4

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
kraj Hl. m. Praha								
Praktický lékař - gynekolog	177	212,72	73,13	206,30	1 362 531	308 074	71,18	6 405
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	13	62,80	21,59	155,11	486 186	48 982	25,40	7 742
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	12	15,37	5,28	20,40	65 380	12 912	3,42	4 254
Celkem	202	290,89	100,00	381,81	1 914 097	369 968	100,00	6 580
Praha 1								
Praktický lékař - gynekolog	20	25,12	89,01	23,75	185 340	41 212	91,67	7 378
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	2	3,10	10,99	2,90	16 832	3 650	8,33	5 430
Celkem	22	28,22	100,00	26,65	202 172	44 862	100,00	7 164
Praha 2								
Praktický lékař - gynekolog	14	17,70	53,86	16,00	101 750	21 772	44,09	5 749
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	2	12,26	37,31	40,70	118 726	2 926	51,45	9 684
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	3	2,90	8,83	3,10	10 277	675	4,45	3 544
Celkem	19	32,86	100,00	59,80	230 753	25 373	100,00	7 022
Praha 3								
Praktický lékař - gynekolog	8	7,50	100,00	7,00	61 070	14 083	100,00	8 143
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	8	7,50	100,00	7,00	61 070	14 083	100,00	8 143
Praha 4								
Praktický lékař - gynekolog	18	25,35	84,64	31,20	176 050	32 938	64,75	6 945
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	2	4,33	14,46	26,01	90 196	8 265	33,18	20 830
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	2	0,27	0,90	3,00	5 631	-	2,07	20 856
Celkem	22	29,95	100,00	60,21	271 877	41 203	100,00	9 078

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

2/4

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
Praha 5								
Praktický lékař - gynekolog	15	15,60	52,26	12,95	81 076	18 329	39,01	5 197
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	4	10,85	36,35	31,95	109 185	11 148	52,53	10 063
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	1	3,40	11,39	5,40	17 582	6 431	8,46	5 171
Celkem	20	29,85	100,00	50,30	207 843	35 908	100,00	6 963
Praha 6								
Praktický lékař - gynekolog	15	13,40	64,73	12,20	96 082	21 501	94,83	7 170
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	7,30	35,27	11,00	5 240	990	5,17	718
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	16	20,70	100,00	23,20	101 322	22 491	100,00	4 895
Praha 7								
Praktický lékař - gynekolog	10	10,45	98,12	8,70	53 681	10 909	98,62	5 137
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	0,20	1,88	0,20	750	204	1,38	3 750
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	11	10,65	100,00	8,90	54 431	11 113	100,00	5 111
Praha 8								
Praktický lékař - gynekolog	13	22,20	73,07	24,00	122 984	21 980	85,83	5 540
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	8,18	26,93	10,00	20 308	530	14,17	2 483
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	14	30,38	100,00	34,00	143 292	22 510	100,00	4 717
Praha 9								
Praktický lékař - gynekolog	10	12,20	100,00	11,55	75 140	20 635	100,00	6 159
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	10	12,20	100,00	11,55	75 140	20 635	100,00	6 159

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

3/4

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
Praha 10								
Praktický lékař - gynekolog	13	17,60	66,97	13,40	104 897	21 216	69,33	5 960
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	8,68	33,03	15,75	46 407	3 613	30,67	5 346
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	14	26,28	100,00	29,15	151 304	24 829	100,00	5 757
Praha 11								
Praktický lékař - gynekolog	9	12,70	100,00	12,70	71 139	17 661	100,00	5 601
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	9	12,70	100,00	12,70	71 139	17 661	100,00	5 601
Praha 12								
Praktický lékař - gynekolog	6	6,00	56,07	6,40	44 320	14 071	76,54	7 387
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	3	4,70	43,93	5,00	13 584	2 156	23,46	2 890
Celkem	9	10,70	100,00	11,40	57 904	16 227	100,00	5 412
Praha 13								
Praktický lékař - gynekolog	9	9,00	100,00	6,50	54 074	14 426	100,00	6 008
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	9	9,00	100,00	6,50	54 074	14 426	100,00	6 008
Praha 14								
Praktický lékař - gynekolog	12	10,60	49,07	10,65	86 781	23 671	47,64	8 187
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	1	11,00	50,93	19,50	95 374	21 306	52,36	8 670
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Celkem	13	21,60	100,00	30,15	182 155	44 977	100,00	8 433

**Personální zajištění a počet ošetření - vyšetření v ambulantní péči
dle druhu poskytované péče a dle území**

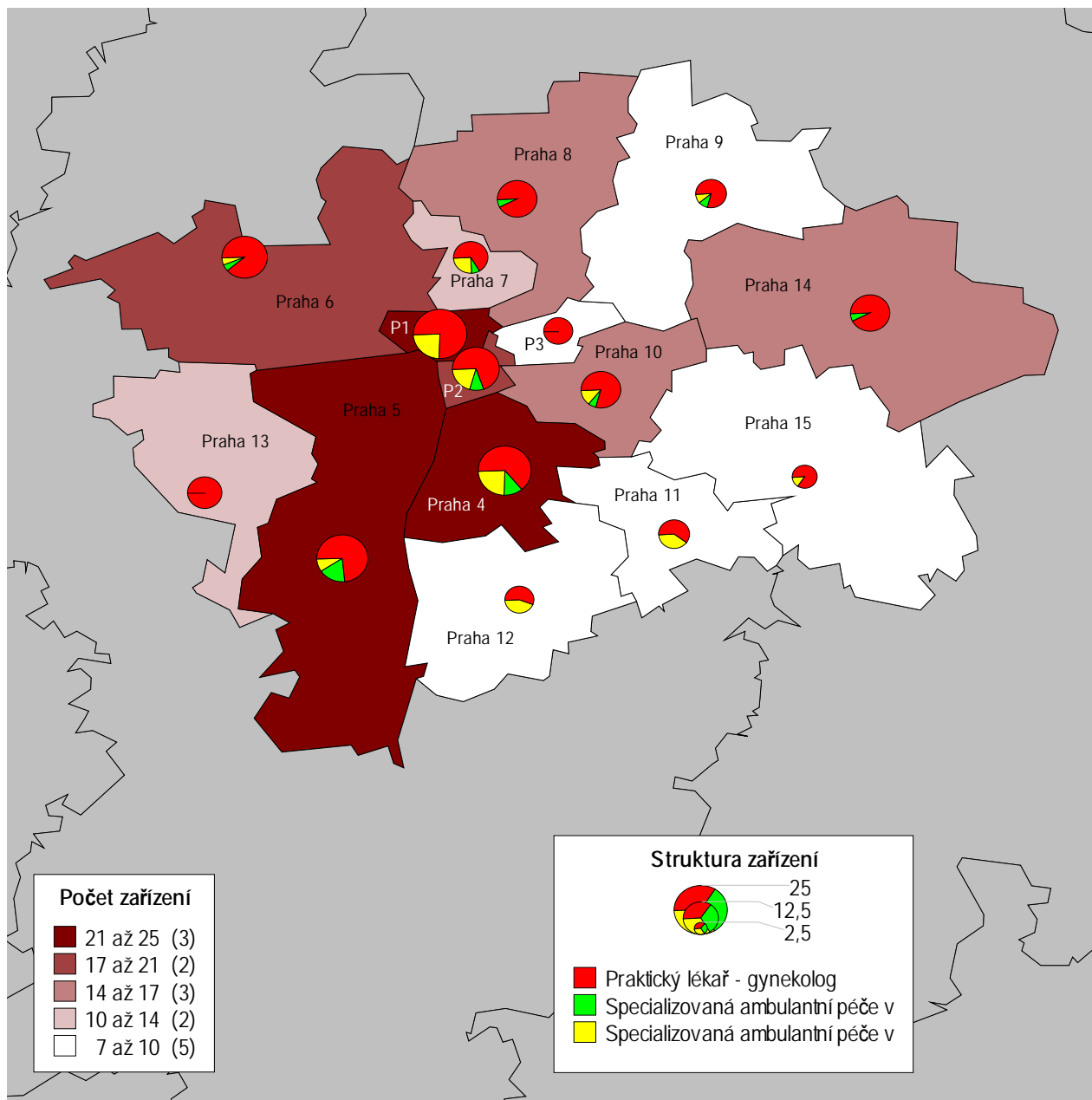
4/4

Druh zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾			Počet ošetření - vyšetření			
		lékařů	struktura v %	ZPBD ²⁾	celkem	z toho preventivních prohlídek	struktura ošetření v %	na 1 lékaře
Praha 15								
Praktický lékař - gynekolog	5	7,30	87,95	9,30	48 147	13 670	97,03	6 595
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	-	-	-	-	-	-	-	-
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	1	1,00	12,05	1,00	1 474	-	2,97	1 474
Celkem	6	8,30	100,00	10,30	49 621	13 670	100,00	5 978

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5 - § 21

**Sít' zdravotnických zařízení *) Hlavního města Prahy
poskytujících ambulantní gynekologickou péči dle okresů**

*) Do mapy jsou zahrnuta i detašovaná pracoviště, pokud je zařízení má. V tom případě jsou počty míst poskytování zdravotnické péče vyšší, než v předchozí tabulce.

Ženy užívající antikoncepci *) a péče v těhotenství a šestinedělí dle území

Území, okres	Počet žen užívajících antikoncepci			Počet nově přijatých těhotných žen	Návštěvy porodních asistentek
	celkem	z toho			
		hormonální v %	nitroděložní v %		
Praha 1	24 410	95,6	4,4	1 978	118
Praha 2	15 908	94,5	5,5	8 927	37
Praha 3	6 244	96,6	3,4	425	350
Praha 4	18 329	87,5	12,5	7 181	60
Praha 5	17 734	90,0	10,0	1 796	-
Praha 6	8 916	90,9	9,1	963	-
Praha 7	5 924	95,6	4,4	585	-
Praha 8	11 944	87,3	12,7	3 284	52
Praha 9	10 601	91,5	8,5	881	4
Praha 10	9 797	92,2	7,8	1 241	63
Praha 11	8 857	94,5	5,5	724	-
Praha 12	5 557	92,5	7,5	412	96
Praha 13	5 649	88,5	11,5	340	-
Praha 14	27 192	89,7	10,3	1 386	47
Praha 15	5 744	87,3	12,7	338	70
Hl. m. Praha	182 806	91,5	8,5	30 461	897
ČR	1 284 457	87,6	12,4	130 509	17 253

*) Pod lékařským dohledem

Dispenzarizované pacientky pro vybranou diagnózu dle území

Území, okres	Novotvar in situ ¹⁾ (D05-D06, D07.0-3)	Počet prvně zjištěných onemocnění					
		prekancerózy děložního hrdla (N87.0-2)	ZN hrdla děložního (C53.-)	ZN těla děložního (C54.-)	ZN ovarií (C56)	ZN prsu (C50.-)	ZN ostatních lokalizací ²⁾
Praha 1	11	216	9	4	7	23	2
Praha 2	50	972	131	129	92	101	39
Praha 3	3	42	4	7	1	7	-
Praha 4	102	1 690	57	79	59	32	8
Praha 5	80	1 442	68	82	85	84	32
Praha 6	17	262	24	27	16	10	2
Praha 7	6	199	4	7	2	5	2
Praha 8	68	373	29	55	27	83	17
Praha 9	4	206	8	14	7	15	-
Praha 10	58	282	36	66	44	345	16
Praha 11	16	144	8	6	5	14	3
Praha 12	4	83	3	5	5	11	4
Praha 13	7	40	1	5	2	6	1
Praha 14	11	282	9	12	5	32	4
Praha 15	-	17	2	1	-	10	-
Hl. m. Praha	437	6 250	393	499	357	778	130
ČR	2 272	28 850	1 502	2 389	1 278	1 599	515

¹⁾ D05.- carcinoma (novotvar) in situ prsu, D06.- carcinoma in situ hrdla děložního, D07.0-D07.3 carcinoma in situ jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

²⁾ C51.- zhoubný novotvar vulvy, C52 zhoubný novotvar pochvy - vaginy, C57.- zhoubný novotvar jiných a neurčených ženských pohlavních orgánů

Využívání lůžkového fondu a činnost ženských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Hl. m. Praha	ČR
Počet oddělení	12	120
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	128,72	767,59
ZPBD ²⁾ celkem	580,58	3 200,33
sestru ²⁾ u lůžka	498,04	2 667,58
ZPOD ²⁾	91,38	500,79
Průměrný počet lůžek	851,30	5 992,30
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	625,9	3 993,3
na 1 lékaře	4,9	5,2
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,3	1,5
Počet lékařů na 100 lůžek	14,97	12,83
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	67,51	53,51
Počet hospitalizovaných	51 546	301 981
Nemocniční letalita	1,1	0,9
Využití lůžek ve dnech	268,4	243,2
Průměrná ošetrovací doba	4,4	4,8
Prostoj lůžek ³⁾	1,3	2,0
<i>Gynekologická činnost</i>		
Počet operovaných žen celkem	28 521	187 513
Počet zemřelých v souvislosti s gynekologickým onemocněním celkem	56	270
z toho operovaných	7	49
<i>Porodnická činnost</i>		
Počet porodů celkem	15 422	101 094
z toho předčasně v %	10,8	10,6

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.:

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestra - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s ženským oddělením v kraji:

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Fakultní nemocnice Na Bulovce

Fakultní nemocnice v Motole

Fakultní Thomayerova nemocnice s pol.

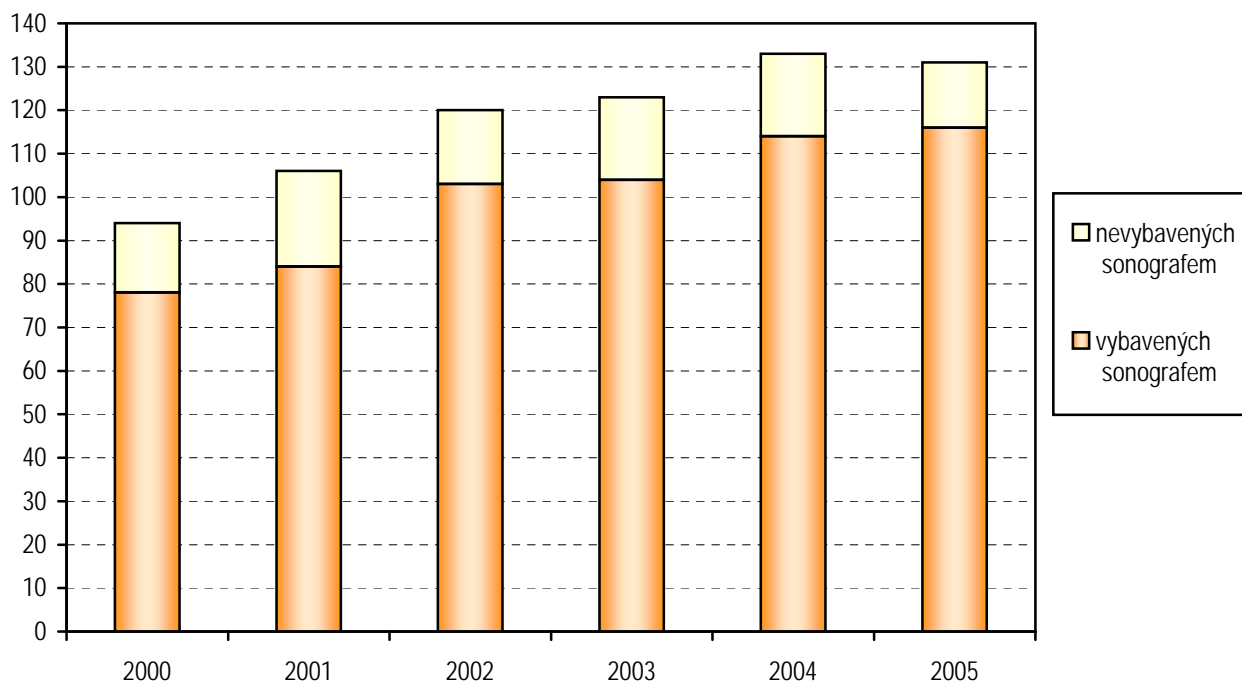
Nemocnice Na Homolce

Ústav pro péči o matku a dítě

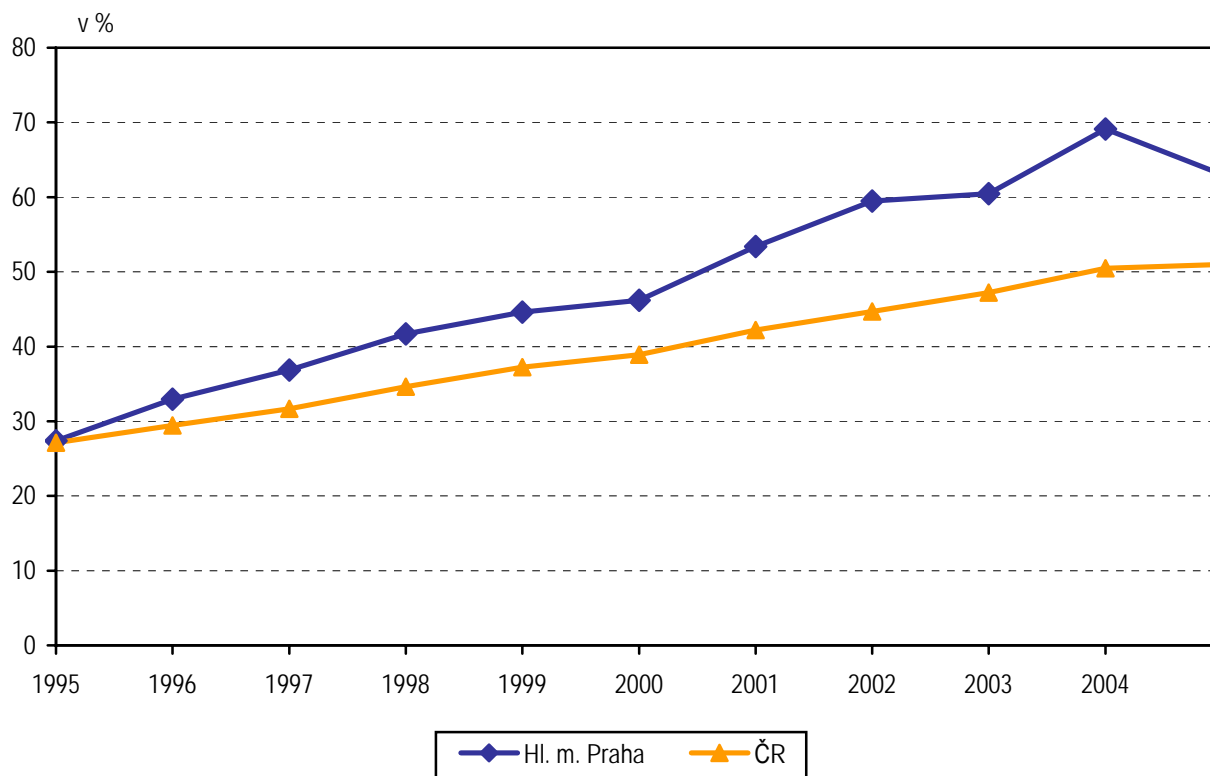
Ústřední vojenská nemocnice Praha

GynCentrum, spol. s r.o.

Počet ordinací praktického lékaře gynekologa vybavených sonografem v letech 2000 - 2005

Podíl žen fertilního věku užívajících lékařsky sledovanou antikoncepci v letech 1995 - 2005

Počet porodů a potratů na 1 000 žen fertilního věku v letech 1995 - 2005

